

Birgithe Kosovic skriver Europas konflikter ind i en voldsom roman

Niels Dichov Lund

25. september 2026 kl. 02.25 · Opdateret 26. september 2026

Romankunst er ikke for fastholdere, siger den vestlige kunstopfattelse. Her bør der være loftshøjde og frirum til dialog og forbehold, dilemmaer og relationer på tværs. Ubegrænset rummelighed også i harmoni med ytringsfrihed. Men også her lurer både fare og konfrontation, skriver Niels Dichov Lund om Birgithe Kosovics roman "En by i Europa". Foto: Sara Galbiati

BØGER // ANMELDELSE – Næsten alt kendt fra dagens aviser og Christiansborgs diskussioner tages ind i Birgithe Kosovics *En by i Europa*: parallelsamfund, vold og afstraffelse i familier, tvangsægteskaber, kriminalitet, hvidvask, tæskehold og beskyttelsespenge, infiltration af offentlige systemer og socialt bedrageri, skriver Niels Dickov Lund. Med fiktionens elementer kaster Kosovic et tankevækkende opråb ind i debatten og forholdet mellem vesten og islam, men også som en diabolisk

udfordring af vores forestilling om, hvordan litteratur skal være underholdende – ud fra reelle voldsomheder, dystre menneskelig omgang og vaklende skæbner.

ANMELDT

En by i Europa

Forfatter: Birgithe Kosovic

Forlag: Gyldendal

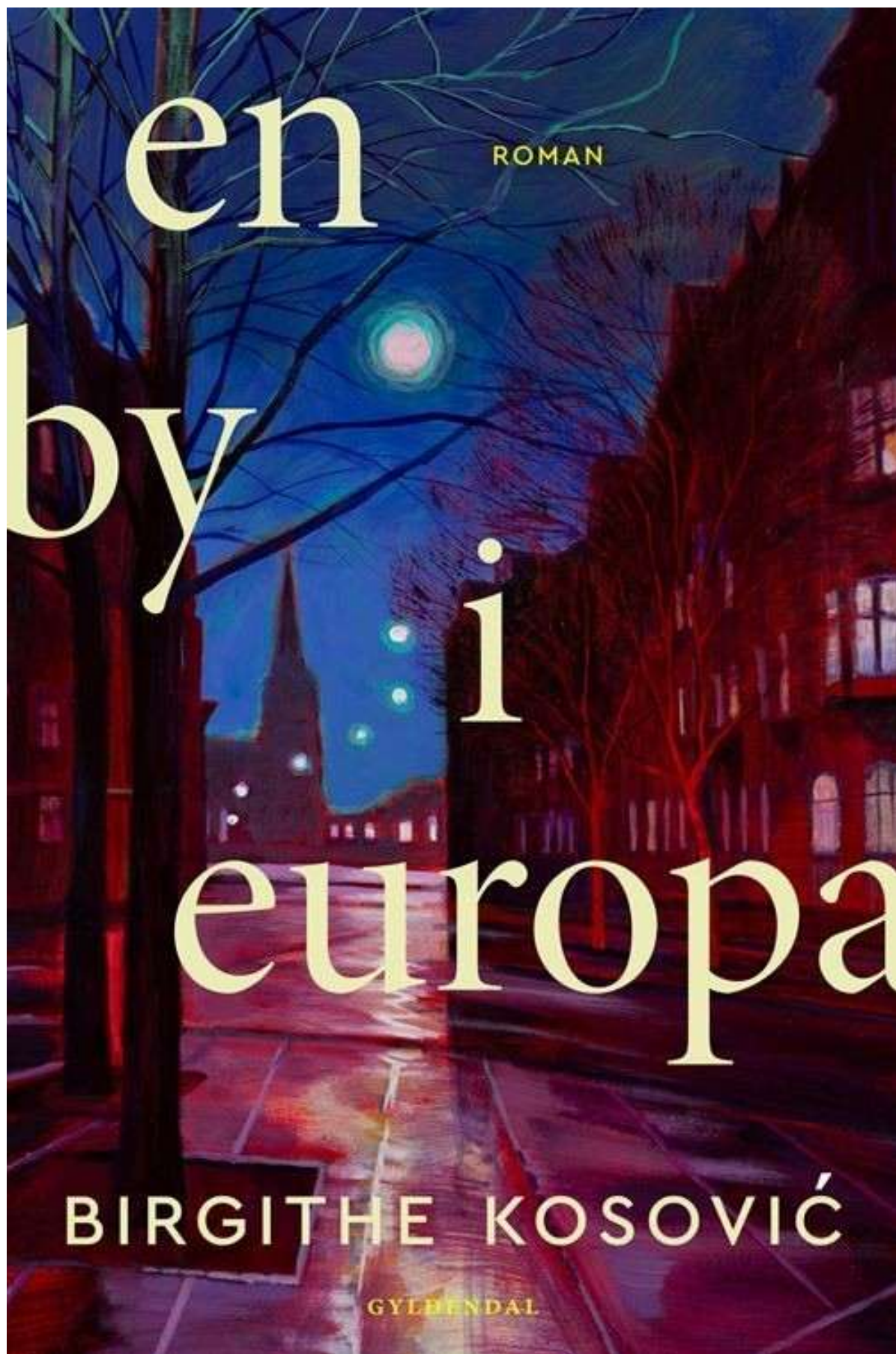
Udkom d. 24. september 2026.

Der er meget at sige om Birgithe Kosovics nye roman *En by i Europa*. Men indiskutabelt har hun kastet en stor tekst på over 400 sider ind i den danske læseverden og samtidsdebat med mod og med vægt.

Kosovic udgiver ikke hyppigt, men når det sker, er det så godt som altid med nye litterære udtryk og afsøgning i forskellige genrer. Og hver gang har det givet genlyd, fordi læseren kan mærke et umiskendeligt engagement – en glød i det, hun sætter på spil.

Voldsom genreblanding

Bogen er således igen af en anden type end Kosovics tidligere. En blanding af krimi og spændingsroman med psykologisk komplicerede karakterer, socialrealisme og trekantsdrama samt debatbog om aktuelle emner. Hertil kan lægges elementet af dystopisk fremtidsroman om kampen mellem to civilisationer eller kulturer – en vestlig kontra en arabisk-muslimsk (lidt som hos franske Michel Houellebecq).

Der er så klar en appel til plotlæsere, at ikke for meget må røbes. Men alle læsere kan indkassere en brug af kulørte elementer som klicheer,

tidsforkortninger, sammenfald og usandsynligheder for fremdriftens skyld oven i effektiv konfrontationsdramatik med vold og død, lusk og blindgyder.

Og på den anden side kan Kosovic også skrive i bevidsthedsstrømme i erotisk prosalyrik. Hun kan fremmane både idyl og uhyggestemning – mest det sidste.

Den ensomme ulv

Hovedpersonen er politibetjenten Thomas, ca. 50 år og med lang betroet erfaring i væsenet, en dygtig fagmand, men – som typisk dynamo i mange krimier og tv-serier – også én, der gerne tager sagen i egen hånd, kører på kanten af beføjelser og etik og involverer sig både personligt og privat.

Det er en massiv realophobning i romanskikkelse

Med tillige et machopræg af ensom ulv har skikkelsen de klassiske træk med idealisme, uafhængighed og melankoli, og dertil fanger hans seksuelle udstråling og appetit ham i et spind, som gør ham til symbol på vestens forfald og kærlighedsløshed apati (igen ligesom hos Houellebecq).

Civilisationsfjendskab

Hovedtematikken angår den nævnte relation mellem Vesten og den islamiske verden. Næsten alt kendt fra dagens aviser og Christiansborgs diskussioner og lovforslag tages ind: parallelsamfund, vold og afstraffelse i familier, tvangsægteskaber, kriminalitet, hvidvask, tæskehold og beskyttelsespenge, infiltration af offentlige systemer, socialt bedrageri.

Endvidere drab motiveret af såkaldt ære, bander og sindelagskontrol, såkaldte korankrænkelser, kvindeundertrykkelse, remigration, børnene fra Al-Hol-lejren, Palæstina-demonstrationer. Det er en massiv realophobning i romanskikkelse.

Når Kosovic skriver en dansk roman med den titel og ellers uden konkrete stednavne, må man forstå, at én by reelt er *alle* byer i denne verdensdel, som er omfattet af tilstanden med religiøs og kulturel konfrontation. Foto: Sara Galbiati

En episode med en koranbog, der ved et tilfælde på en skole fik en lille rift i omslaget, skildres således for sit kæmpe efterspil med trusler, politiopbud og offentligt forsoningsmøde så grotesk, at man må læse det som en parodi. Men det angår et fuldt ud autentisk amokløb fra engelske Wakefield i 2023.

Som politimand har Thomas et førstehåndskendskab til meget – han er anfægtet af myndighedsfallitten og berøringsangsten. Borgere med "anden baggage" og de mange problemer bliver *hadeobjekter* hos ham, bogen er fyldt med *dem og os* – stedvis med andre stemmer og vinkler fra begge sider.

Tematisk overflod

Udfordringerne i dette ret realistiske sociale univers er mange steder fint – og enkelte steder rigeligt hårtrukket. Mere håndfast og gennemgribende behandles løgnens og bedragets sindrige udfoldelser.

Her kommer ikke mindst bogens anden hovedperson, den ca. 30-årige muslimske Aisha ind, og hun vikles som både heltinde, offer og momentvis skurk grundigt og bogstaveligt ind i Thomas' liv.

Til løgnens løjer medvirker telefon og sociale medier naturligvis kosteligt, især kan læseren glæde sig til at møde en 'hovedperson' i form af et altædende raffineret *overvågningssoftware*, lige til installering på mobilen. Det kaldes *Pegasus* – som i antikkens mytologier symboliserer både *digterisk inspiration* og *udødelighed*. Humor rummer bogen så også.

Op mod ondskaben – både den overlagte og den ansvarsforflygtigende banale – står især præsten Catrine med sin europæiske humankristendom, fredsommelige ikke-konfrontation og tilgivelse, som kan repræsentere både taberens og vinderens naivitet.

Så hæsblæsende og sammenstykket bogens dramatik med udfald og fordomme bogen end er, bygger den åbenlyst – og vanligt for Kosovic – på en omfattende research omkring faktuelle forhold i

civilisationskonfrontationen. For det meste turneres de mange tematikker så behændigt, at mange forskellige læsere kan hægte sig på, antagelig kan også spås livfulde diskussioner i læsekredse.

Hele Europa

Titlen spiller på vendingen *en by i Rusland*, som betyder noget, der er helt ukendt eller fremmed, måske endog uvedkommende; muslimske områder betegnes i bogen af haderne som *russiske byer*. Men når vendingen ifølge forfatteren også begrebsmæssigt kan nærme sig noget, der dels er rent sludder, eller dels hænger i luften som et uafklaret åbent spørgsmål, så får hun en flertydighed med.

Hvad er så *en by i Europa*? Når Kosovic skriver en dansk roman med den titel og ellers uden konkrete stednavne, må man forstå, at én by reelt er *alle* byer i denne verdensdel, som er omfattet af tilstanden med religiøs og kulturel konfrontation. Bogens budskab er præcis så stedsuspecifik, at den over landegrænser også sigter på hele Europas læsemarked? Oversat til mange sprog – det vil den blive!

Et håb i Europa?

Forrest er anført et kristent motto fra evangelisten Matthæus: "Elsk jeres fjender, og bed for dem, der forfølger jer." Og til slut kan man ud fra hovedpersonernes ageren finde forbindelsen til 'det andet', det fremmede og fjenden og se en mulighed for håb. Måske, men i givet fald da fjernt fra det syge Europa!

Kosovic har tidligere berørt mørke etnicitetsspørgsmål i sine bøger, og *En by i Europa* viderefører hendes værdipolitiske essay fra 2022 om Danmark som multikulturelt samfund, "en stat med flere folk" medfører frivillig apartheid, skrev hun. Foto: Sara Galbiati

Midt blandt mængden af temmelig entydige sort-hvid-passager kendetegnes bogen også af mange krydspres, dilemmaer og intrikate konstellationer; fx er den muslimske hjemmehjælper omsorgsperson for Thomas' smådemente far, de vestlige skilsmisseprocenter stilles op mod styrede ægteskaber, der holder. Noget må og bør man – måske – opgive af sit liv og grundlag, hvis man for sig selv og alle andre vil eller skal videre. Hertil synes kristendommens univers sluttelig at stå som det stærkeste.

Et håb i debatten?

Omslag og titel kan se tilforladeligt neutral ud for kunden i boghandlen, og bagsideteksten synes tilmed ret eufemistisk i forhold til hvad siderne rummer af stærk kost. Der kan citeres voldsomt fra velformulerede passager i bogen til brug for kritik af islam/islamisme i al umiddelbar groteskhed, og modsat kan der hentes passager omkring dem, der ikke efterstræber konfrontationen.

Vil Kosovics bog hvirvle den debat op? Kan en øjensynlig fastlåsning tilføres nye frugtbare perspektiver, måske endog håb?

Kosovic har tidligere berørt mørke etnicitetsspørgsmål i sine bøger, og *En by i Europa* viderefører hendes værdipolitiske essay fra 2022 om Danmark som multikulturelt samfund, "en stat med flere folk" medfører frivillig apartheid, skrev hun.

Men nu med fiktionens og populærgenrens elementer kaster hun et opråb ind i debatten, tankevækkende, men også som en diabolisk udfordring af vores forestilling om, hvordan litteratur skal være underholdende – ud fra reelle voldsomheder, dystre menneskelig omgang og vaklende skæbner.

Romankunst er ikke for fastholdere, siger den vestlige kunstopfattelse. Her bør der være loftshøjde og frirum til dialog og forbehold, dilemmaer og relationer på tværs. Ubegrænset rummelighed også i harmoni med ytringsfrihed.

EMNER

gyldendal

Michel Houellebecq

Niels Dichov Lund

POV Weekend

DEL ARTIKLEN

Facebook

LinkedIn

E-mail

Kopier link

SKREVET AF

Niels Dichov Lund

Født 1950 - lektor emeritus ved Institut for Kommunikation på Københavns Universitet Uddannet cand.mag. i dansk og historie ved KU i 1978 og ph.d. fra Institut for Nordisk Filologi ved KU i 2000.

FLERE ARTIKLER AF NIELS DICHOV LUND

Læs også

BØGER

Historien sluttede aldrig helt: Fukuyama gør status over sin berømte tese i ny bog

Frederik Thomsen · 29. sep.

BØGER

Ny bog: Den perfekte, gudsbenådede internetmor var en djævel bag lukkede døre.

Nina Skyum-Nielsen · 27. sep.